

1. del: i-učbenik FIZIKA9 od strani 77 – 85: PREGLEJ - PREBERI - ODGOVORI - DOPOLNI

Delo je količina _____, ki jo prenašamo s silo, s katero delujemo na telo na določeni _____, kar lahko tudi izračunamo: $A = F \cdot s$ [$1N \cdot 1m = 1J$]. Enota se imenuje _____.

Katera tri orodja so omenjena: _____, _____ in _____,

Orodja nam omogočajo, da si delo olajšamo, saj lahko z manjšo _____ opravimo enako veliko delo. To dosežemo tako, da podaljšamo _____, na kateri deluje sila.

KLANEC

Kateri delavec dela bolj preudarno? _____

Kateri delavec dela z **manjšo silo**? _____

Kdo opravi **več dela** pri natovarjanju soda? _____

a) Katero silo moraš premagovati pri potiskanju klade po klanecu navzgor? _____

b) Od česa je odvisna velikost sile rok? _____

c) S kakšno silo bi moral dvigati klado navpično navzgor? _____

č) Primerjaj opravljeno delo pri potiskanju in pri dviganju klade. _____

VZVOD

Kaj je vzvod? _____

* Da utež miruje v tem položaju, mora veljati _____ sil in ročic na levi in desni strani opore.

* To lahko matematično v obliki enačbe zapišemo: _____.

* Daljša kot je ročica na strani roke, _____ je sila, ki je potrebna, da breme z vzvodom premaknemo.

* Ali z vzvodom opraviš manj dela? Ali delo namesto tebe opravi orodje? _____

ŠKRIPEC

Poznamo dve vrsti škripca: _____ in _____ škripec.

DELO S PRITRJENIM ŠKRIPCEM

Na podlagi animacije (str.80) razišči delovanje pritrjenega škripca in odgovori na naslednja vprašanja:

Primerjaj silo teže bremena in silo roke. Kaj ugotoviš? _____

Primerjaj dolžino povlečene vrvi z višino dviga bremena. _____

Kako veliko je opravljeno delo na levi in na desni strani škripca? _____

Zaključek: _____

RAZIŠČI UPORABO PRITRJENEGA ŠKRIPCA (str. 80)

PREPIŠI in **PRERIŠI** ter **REŠI** - V ZVEZEK FIZ9 !!!

...

DELO Z GIBLJIVIM ŠKRIPCEM

RAZIŠČI GIBLJIVI ŠKRIPEC IN NJEGOVO UPORABO (str. 81)

PREPIŠI in **PRERIŠI** ter **REŠI** - V ZVEZEK FIZ9 !!!

...

2. del: Učbenik Moja prva FIZIKA 2 od strani 52 – 57: PREGLEJ - PREBERI – ODGOVORI ...

Na nekoliko drugačen način je predstavljena ISTA vsebina – DELO z ORODJI ... priporočljiv OGLED 😊.

DELO OPRAVLJAMO Z ORODJI → → → VAJE / NALOGE - za UTRJEVANJE:

1. Na eni strani vzvoda je breme z maso 60 kg, ki je od osi vzvoda oddaljeno 0,7 m, na drugi strani vzvoda pa delujemo s silo 150 N.

Na kateri razdalji od osi vzvoda moramo pritiskati, da bosta sili v ravnovesju? (2,8 m)

2. Na eni strani vzvoda deluje sila 500N na razdalji 2 m od osi vzvoda. Na drugi strani vzvoda deluje sila 200N.

Kolikšna mora biti njena razdalja od osi vzvoda, da bosta sili v ravnovesju? (5m)

3. Dvigujem breme z maso 160 kg. Dolžina kraka vzvoda z bremenom je 0,4 m, dolžina nasprotnega kraka, kjer vlečem z rokami navzdol, pa je 1,6 m.

S kolikšno silo moram vleči vzvod? (400N)

4. Delavec mora s pritrjenim škripcem dvigati breme z maso 20 kg.

S kolikšno silo mora vleči vrv? (200N)

5. Delavec mora z gibljivim škripcem dvigovati breme z maso 30 kg.

S kolikšno silo mora vleči vrv? (150N)

6. Tinki Binki in Po želita dvigniti breme težko 400 N 3 m visoko. Na razpolago imata pritrjeni in gibljivi škripec. Tinki Binki se odloči za uporabo pritrjenega škripca, Po pa za uporabo gibljivega škripca.

Koliko dela opravi Tinki Binki in koliko Po? (1200 J, 1200 J)

S kolikšno silo vleče Tinki Binki in s kolikšno Po? (400 N, 200 N)

7. 200 kg voz potiskaš 1,2 km daleč s silo 230 N.

Koliko kJ dela opraviš? (276 kJ)

8. Miha opravi delo 1,2 kJ, ko naloži 60 kg vrečo na tovarnjak.

Kako visoko je dvigal vrečo? (2m)

9. Kako globok je vodnjak, če pri dviganju 15 l vode opravimo 1,8 kJ dela? (12 m)

10. Delavec lahko dvigne 500 N težko vrečo cementa 1,2 m visoko s pritrjenim škripcem, z gibljivim škripcem ali brez orodja. Dopolni tabelo!

	breme	pot bremena	sila roke	pot sile roke	opravljeno delo
pritrjeni škripec					
gibljivi škripec					
brez orodja					